

Monitoring Diergezondheid

4 december 2018

Definitieve leverbotprognose voor najaar en winter 2018/2019

Door droogte bijna geen leverbot

De Werkgroep Leverbotprognose heeft niet eerder zo'n droog jaar met zo weinig leverbotslakken en nauwelijks besmetting gezien. De werkgroep adviseert daarom om alleen te behandelen als een diagnose is gesteld.

Zomer en najaar van 2018 waren extreem droog en er zijn nauwelijks leverbotslakken gevonden. Daarom verwacht de Werkgroep Leverbotprognose bijna geen leverbotbesmettingen.

In West-Nederland was de hoeveelheid neerslag in september boven normaal en daar is op sommige plekken een beperkte toename van het aantal geïnfecteerde leverbotslakken waargenomen. De relatief hoge temperaturen in dit najaar zorgen er voor dat de ontwikkeling van infectie in de leverbotslak door gaat. Hierdoor is in deze regio een kleine kans op een late leverbotbesmetting.

Op kleine schaal kan daarnaast een leverbotbesmetting optreden in gebieden waar, ondanks de droogte, greppels en laaggelegen gedeeltes vochtig zijn gebleven. In deze gebieden kan door de hogere temperaturen en de ideale vochtige omstandigheden al vanaf juli/augustus een leverbotbesmetting op het gras zijn afgezet.

Behandeling, onderzoek en preventie schapen en rundvee

De Werkgroep Leverbotprognose adviseert om alleen te behandelen als een diagnose is gesteld. Dit is mogelijk door middel van bloedonderzoek (minimaal vijf dieren met eerste weidegang) of door middel van mestonderzoek. Omdat een eventuele besmetting meestal pas laat heeft plaats gevonden, is mestonderzoek pas zinvol vanaf eind januari. Preventief is het verstandig om dieren niet te weiden op laaggelegen en slecht ontwaterde percelen.

Voorkom resistentie

Om resistentie-ontwikkeling van de leverbot te voorkomen, is een juiste dosering van het leverbotmiddel van het grootste belang. Daarvoor moeten veehouders het juiste gewicht van de dieren goed inschatten, maar liever nog meten of wegen. In geval van resistentie is behandeling met andere leverbotmiddelen nodig die op een andere manier moeten worden toegepast. Overleg met uw dierenarts over de te volgen strategie van behandelen.

* Meer Informatie:

L. Moll tel. 06-53939625, E-mail: l.moll@gddiergezondheid.nl

Werkgroep Leverbotprognose

De leverbotziekte, die voornamelijk voorkomt bij runderen, schapen en geiten, wordt veroorzaakt door een platworm die zich in de lever bevindt. In de levenscyclus van de leverbot fungeert de slak Galba truncatula, die voornamelijk leeft in het greppelmilieu, als tussengastheer. Leverboteieren komen met de mest op het land. Het larfje dat uit het leverbotei komt besmet de leverbotslak. Uit deze slak komen na een ontwikkeling van twee tot drie maanden staartlarven die zich op het gewas vastzetten als besmettelijke cysten. Na opname van besmet gras ontwikkelen de cysten zich in het dier tot volwassen platwormen in de lever. Leverbotten kunnen maanden tot jaren in hun gastheren aanwezig blijven en dan eieren produceren die weer via de mest worden verspreid. Runderen blijken vaker chronisch besmet te zijn terwijl schapen naast chronische vaker acute en subacute infecties tonen. Ernstige acute leverbotinfecties kunnen bij schapen en geiten de dood tot gevolg hebben terwijl bij runderen vaker verminderde melkgift en slechtere groei optreedt.